

Lokalny
rynek
pracy

2016

Diagnoza sytuacji
na rynku pracy
powiatu gorlickiego

Powiatowy Urząd
Pracy w Gorlicach

Gorlice, kwiecień 2017

Wstęp

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 645 ze zm.) opracowanie analiz rynku pracy jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Celem opracowania jest diagnoza sytuacji na o lokalnym rynku pracy powiatu gorlickiego. Temat, w różnym zakresie był przedmiotem dotychczasowych analiz i badań prowadzonych przez Urząd, oraz inne instytucje (m.in. Wojewódzki Urząd Pracy, Urząd Statystyczny, Regionalny Ośrodek Opieki Społecznej). W opracowaniu wykorzystano dane wtórne i pierwotne które zostały zgromadzone w zestawieniach statystycznych oraz raportach z badań rynku pracy.

Informacje uporządkowano według następującej kolejności: ludność powiatu gorlickiego, gospodarka powiatu, bezrobocie rejestrowane, realizowane przez Urząd programy rynku pracy.

Spis treści

Spis treści	3
1. Ludność powiatu.....	4
2. Gospodarka	5
2.1. Podmioty gospodarki.....	5
2.2. Popyt na pracowników	7
2.2.1. Rejestr ofert prowadzony przez Urząd.....	7
2.2.2. Stanowiska pracy trudne do obsadzenia – wyniki badań ankietowych wśród pracodawców.....	10
2.3. Poziom wynagrodzeń	11
2.4. Informacje o zwolnieniach grupowych	13
3. Bezrobocie rejestrowane	14
3.1. Stopa bezrobocia.....	14
3.2. Liczba osób bezrobotnych	15
3.3. Bilans osób bezrobotnych.....	17
3.4. Struktura osób bezrobotnych.....	20
3.5. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	24
3.6. Kwalifikacje zawodowe bezrobotnych.....	26
3.2. Aktywne programy rynku pracy dla osób bezrobotnych	28
Podsumowanie.....	34
Spis tabel i wykresów.....	37

1. Ludność powiatu

Powiat gorlicki położony jest w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego. Jego powierzchnia wynosi 966 km². Powiat tworzy dziesięć gmin (miejska Gorlice, siedem gmin wiejskich: Gorlice, Lipinki, Łużna, Moszczenica, Ropa, Sękowa, Uście Gorlickie oraz dwie gminy miejsko-wiejskie: Biecz oraz Bobowa). Populacja mieszkańców powiatu gorlickiego liczyła na dzień 31 grudnia 2016 roku 109.049 osób. Średnia gęstość zaludnienia w powiecie była prawie dwa razy niższa od średniej w województwie i wynosiła 113 osób na 1 km² (średnia dla województwa małopolskiego wynosiła 221 osób).

Połowę mieszkańców (50,5%) stanowiły kobiety, 32,7% ogółu stanowili mieszkańcy miast, w wieku produkcyjnym było 62,0%.

Tab.1. Struktura ludności powiatu gorlickiego według płci, miejsca zamieszkania i wieku. Stan na dzień 31.12.2016r. Źródło: GUS.

Kategoria		Liczba osób	Udział w ogółem
ogółem		109049	100,0%
Płeć	kobiety	55109	50,5%
	mężczyźni	53940	49,5%
Miejsce zamieszkania	miasto	35618	32,7%
	wieś	73431	67,3%
Wiek	przedprodukcyjny	21405	19,6%
	produkcyjny	67661	62,0%
	poprodukcyjny	19983	18,3%

Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym wzrosła w porównaniu do 2000 roku o ponad 7 tysięcy, przy czym w ostatnich 5 latach notowany był spadek ich liczebności o około 1 tysiąca. W 2016 roku było także o ponad 4 tysiące więcej osób w wieku poprodukcyjnym. W porównaniu do roku 2000 zanotowano spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym o blisko 9 tysięcy.

Tab.2. Liczba mieszkańców powiatu gorlickiego (w tysiącach) w latach 2000-2016 w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: GUS.

Wiek	Rok																
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
przedprodukcyjny	30,1	29,2	28,2	27,3	26,4	25,6	24,8	24,0	23,5	23,0	22,7	23,0	22,5	22,2	21,9	21,6	21,4
produkcyjny	60,2	61,1	62,1	63,1	63,9	64,7	65,5	66,0	66,6	67,0	67,2	68,5	68,6	68,5	68,3	68,1	67,7
poprodukcyjny	15,7	15,9	15,9	16,1	16,2	16,3	16,4	16,6	16,8	17,0	17,3	17,7	18,1	18,5	19,0	19,5	20,0

2. Gospodarka

2.1. Podmioty gospodarki

Na koniec 2016 roku w rejestrze REGON dla powiatu gorlickiego zarejestrowane były 7842 podmioty gospodarki, z czego 95% podmiotów była własnością sektora prywatnego.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców (ludność wg stanu na dzień 31.12.2016 r.) w powiecie gorlickim było zarejestrowanych 71,9 podmiotów gospodarki narodowej. W tym samym czasie na terenie całego województwa małopolskim wskaźnik ten wynosił 109,7.

W powiecie gorlickim większość podmiotów gospodarki stanowiły małe jednostki sektora prywatnego (głównie przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników). Popularnym obszarem działalności było budownictwo (sekcja F) - prowadziło je 24,0% podmiotów z regionu. 19,9% firm prowadziło działalność związaną z handlem hurtowym i detalicznym oraz naprawą pojazdów (sekcja G). Trzecią sekcją działalności, co do liczby podmiotów, było przetwórstwo przemysłowe (sekcja C) – stanowiło 11,8% zarejestrowanych w powiecie jednostek. W pozostałych obszarach działalności funkcjonowało po mniej niż 8% podmiotów.

W latach 2005-2016 liczba przedsiębiorstw systematycznie zwiększała się. W 2016 roku liczba podmiotów wzrosła o 24, dotyczyło to głównie mikroprzedsiębiorstw.

Tab.3. Podmioty gospodarki z powiatu gorlickiego według sektora własności i wielkości jednostki (mierzonej liczbą zatrudnionych). Dane za lata 2005-2016 według stanu na dzień 31.XII. Źródło: GUS.

Kategoria	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Zmiana, rok 2016 do:	
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2005 r.	2015 r.
ogółem	5814	5824	6082	6364	6705	7120	7338	7521	7722	7727	7818	7842	2028	24
podział wg sektora własności														
publiczny	347	353	353	345	343	367	363	362	361	362	362	373	26	11
prywatny	5 467	5 471	5 729	6019	6362	6753	6975	7159	7361	7363	7 441	7452	1985	11
podział wg wielkości zatrudnienia														
0 - 9	5376	5383	5634	5918	6231	6644	6875	7143	7358	7357	7451	7467	2091	16
10 - 49	371	377	383	382	410	411	399	312	300	306	307	311	-60	4
50 - 249	63	60	61	60	59	60	58	60	58	59	55	58	-5	3
250 - 999	3	3	3	3	4	5	6	6	6	4	4	5	2	1
1000 i więcej	1	1	1	1	1	-	-	-	-	1	1	1	-	-

Tab.4. Struktura podmiotów gospodarki w bazie REGON dla powiatu gorlickiego wg sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007). Dane według stanu na dzień 31.12.2016 r. Źródło: GUS.

Sekcja PKD	Stan na 31.12.2016 r.		Zmiana w ciągu 2016r.	
	liczba	procent	liczba	procent
Ogółem	7842	100,0%	24	0,3%
Budownictwo	1884	24,0%	20	1,1%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1557	19,9%	-37	-2,3%
Przetwórstwo przemysłowe	924	11,8%	-11	-1,2%
Pozostała działalność usługowa; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; organizacje i zespoły eksterytorialne	564	7,2%	14	2,6%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	511	6,5%	4	0,8%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	419	5,3%	11	2,7%
Edukacja	401	5,1%	10	2,6%
Transport i gospodarka magazynowa	340	4,3%	4	1,2%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	240	3,1%	12	5,3%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	181	2,3%	-5	-2,7%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	154	2,0%	2	1,3%
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	150	1,9%	4	2,7%
informacja i komunikacja	140	1,8%	6	4,5%
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	124	1,6%	-3	-2,4%
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	118	1,5%	-11	-8,5%
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	94	1,2%	-1	-1,1%
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	27	0,3%	2	8,0%
górnictwo i wydobywanie	7	0,1%	1	16,7%
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	7	0,1%	0	0,0%

W 2016 roku liczba lokalnych podmiotów gospodarki wzrosła w większości sekcji działalności, m.in. w budownictwie, opiece zdrowotnej i pomocy społecznej, edukacji, rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Spadek w tym okresie odnotowano natomiast m.in. w handlu hurtowym i detalicznym, przetwórstwie przemysłowym, działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierające.

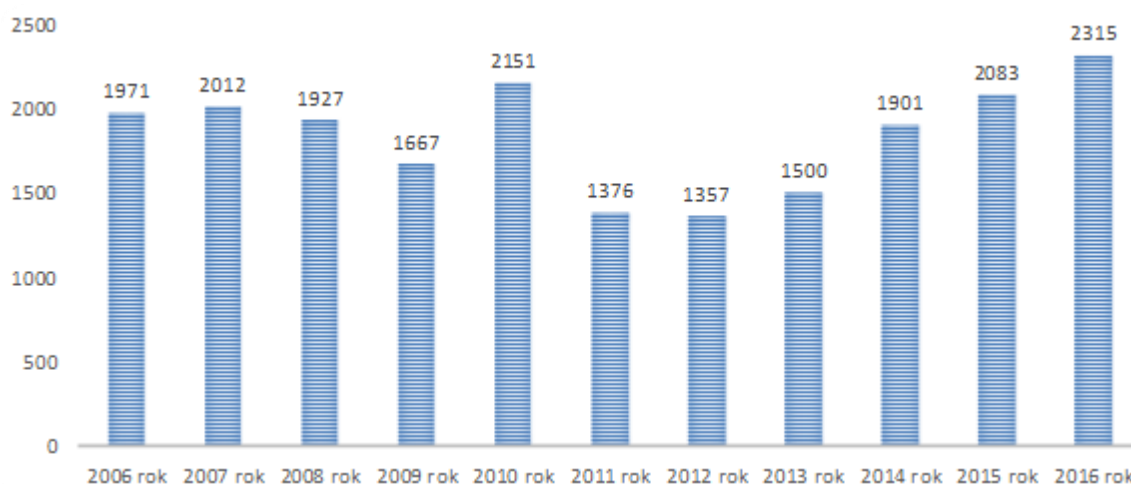
W ciągu 2016 r. na terenie powiatu gorlickiego zarejestrowano 789 podmiotów gospodarki narodowej. W tym samym czasie wyrejestrowano z Regon 724 podmioty.

2.2. Popyt na pracowników

2.2.1. Rejestr ofert prowadzony przez Urząd

W 2016 roku pracodawcy zgłosili do urzędu 2315 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej. W stosunku do roku 2015 ich liczba wzrosła o 232, tj. o 11,1%. Porównanie liczby zgłoszeń w latach 2006-2016 przedstawiono na wykresie.

Rys.1. Liczba wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszonych do urzędu w latach 2006-2016. Źródło: PUP.

Za pośrednictwem urzędu pracodawcy najczęściej poszukiwali w ubiegłym roku wykwalifikowanych osób do pracy w przemyśle, budownictwie, usługach i handlu, w tym m.in.: stolarzy, operatorów / tokarzy / frezerów obrabiarek sterowanych numerycznie, spawaczy, ślusarzy, monterów konstrukcji stalowych, operatorów urządzeń do formowania i przetwórstwa włókna szklanego, operatorów maszyn do produkcji wyrobów drewnianych, zbrojarzy, technologów robót wykończeniowych w budownictwie, brukarzy, cieśli, cieśli szalunkowy, kucharzy, cukierników, piekarzy, kelnerów, barmanów, fryzjerów, mechaników pojazdów samochodowych, kierowców samochodów ciężarowych, kierowców autobusów, sprzedawców, magazynierów. Wyróżnić można także często pojawiające się oferty pracy na takich stanowiskach jak: techników prac biurowych, przedstawicieli handlowy, księgowych, asystentów do spraw księgowości.

Zgłoszone zapotrzebowanie na pracowników prac prostych (m.in. pomocniczy robotnik budowlany, kierowca samochodu dostawczego, pakowacz ręczny, pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym, sprzątaczką biurową) pokazało, że nie zawsze pracodawcy poszukiwali konkretnych kwalifikacji. Pojawianie się takich ofert pracy było dowodem, że liczą się również chęci do pracy.

Zgłoszenia pracodawców były także związane z organizacją przez nich miejsc aktywizacji zawodowej. Finansowane z Funduszu Pracy staże realizowane były bez nawiązywania stosunku pracy pomiędzy

bezrobotnym a pracodawcą i miały na celu zwiększenie szans osób bezrobotnych na zatrudnienie. Wolne miejsca aktywizacji zawiązują faktyczne zapotrzebowanie na pracowników, dlatego zostały wyodrębnione w poniższej tabeli.

Listę zawodów, które najczęściej pojawiały się w zgłoszonych do urzędu wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej zamieszczono poniżej. Wykaz obejmuje blisko 84% zgłoszeń przyjętych do realizacji w 2016 roku.

Tab.5. Lista zawodów w których urząd ewidencjonował co najmniej 5 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Dane za 2016 rok uporządkowane wg grup zawodów i liczby zgłoszeń. Źródło: PUP.

Kod zawodu	Nazwa grupy i zawodu	Liczba wolnych miejsc pracy niesubsydiowanej i subsydiowanej	Liczba wolnych miejsc aktywizacji zawodowej - staży
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	13	-
122102	Kierownik do spraw sprzedaży	5	-
2	SPECJALIŚCI	119	33
229201	Fizjoterapeuta	7	6
235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wsparcia dziennego, wychowawczych i opiekuńczych oraz instytucjach pieczy zastępczej	5	5
261901	Asystent prawny	2	4
214102	Inżynier organizacji i planowania produkcji	4	2
222101	Pielęgniarka	5	1
232004	Nauczyciel przedmiotów zawodowych medycznych	6	-
234201	Nauczyciel przedszkola	5	-
214303	Inżynier inżynierii środowiska - instalacje sanitarne	3	2
216602	Grafik komputerowy multimedialny	5	-
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	135	61
332203	Przedstawiciel handlowy	23	-
341203	Opiekun w domu pomocy społecznej	7	7
331301	Księgowy	12	1
311104	Technik geodeta	9	-
311937	Kontroler jakości wyrobów przemysłowych	7	2
351203	Technik informatyk	6	3
321301	Technik farmaceutyczny	5	3
343101	Fotograf	5	2
325907	Terapeuta zajęciowy	4	3
343901	Animator kultury	4	3
333105	Spedytor	6	-
333906	Technik organizacji reklamy	2	4
325905	Opiekunka dziecięca	2	3
334306	Technik administracji	2	3
4	PRACOWNICY BIUROWI	177	179
411004	Technik prac biurowych	70	96
432103	Magazynier	65	41
431101	Asystent do spraw księgowości	15	17
422603	Rejestratorka medyczna	3	8
422502	Pracownik informacji turystycznej	3	4

412001	Sekretarka	5	1
411003	Pracownik kancelaryjny	3	2
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	431	250
522301	Sprzedawca	205	143
512001	Kucharz	53	25
531202	Asystent nauczyciela przedszkola	19	30
515303	Robotnik gospodarczy	42	-
513101	Kelner	24	15
514101	Fryzjer	14	8
513202	Barman	11	5
524902	Doradca klienta	8	4
524402	Organizator obsługi sprzedaży internetowej	5	3
524502	Sprzedawca w stacji paliw	3	5
514202	Kosmetyczka	5	2
522304	Sprzedawca w branży spożywczej	6	-
514207	Technik usług kosmetycznych	2	4
524601	Wydawca posiłków / bufetowy	5	-
531204	Asystent nauczyciela w szkole	2	3
522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	5	-
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	444	114
752205	Stolarz	46	9
751201	Cukiernik	25	12
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	22	3
722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	21	2
712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	16	6
751204	Piekarz	18	4
711101	Konserwator budynków i stanu technicznego pomieszczeń	9	13
711404	Zbrojarz	21	-
752206	Stolarz galanterii drzewnej	8	13
752302	Operator maszyn do produkcji wyrobów drewnianych	10	8
721204	Spawacz	16	1
722204	Ślusarz	14	3
711205	Brukarz	13	2
721404	Monter konstrukcji stalowych	13	2
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	8	4
711501	Cieśla	11	-
722313	Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	11	-
711502	Cieśla szalunkowy	10	-
711202	Murarz	9	-
711904	Robotnik rozbiórki budowli	9	-
722303	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	4	4
712906	Monter stolarki budowlanej	7	1
723105	Mechanik samochodów osobowych	5	1
741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	5	1
753105	Krawiec	5	1
722314	Tokarz w metalu	6	-
752208	Stolarz meblowy	4	1
752307	Strugacz drewna	5	-
711204	Murarz-tylnik	5	-
711902	Monter reklam	5	-
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	193	20
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	54	-

832202	Kierowca samochodu dostawczego	26	-
834401	Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	15	-
818105	Operator urządzeń do formowania i przetwórstwa włókna szklanego	11	-
833101	Kierowca autobusu	11	-
816003	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	8	2
813102	Operator maszyn do produkcji papy	4	5
815301	Szwaczka maszynowa	8	-
817203	Operator pras w produkcji drzewnej	8	-
834206	Operator koparko-ładowarki	7	-
814104	Wulkanizator	4	2
817210	Pilarz	4	2
814204	Operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych	5	-
9	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	146	-
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	42	-
932101	Pakowacz ręczny	23	-
932911	Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	21	-
911207	Sprzątaczką biurową	15	-
941201	Pomoc kuchenna	8	-
932910	Pomocnik piekarza	5	-
962105	Goniec	5	-
932908	Pomocnik mechanika	5	-
941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	5	-

2.2.2. Stanowiska pracy trudne do obsadzenia – wyniki badań ankietowych wśród pracodawców

Na podstawie 470 wywiadów ankietowych przeprowadzonych z pracodawcami z terenu powiatu gorlickiego w ramach badania lokalnego rynku pracy realizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Gorlicach w 2016 roku ustalono, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy 11% badanych pracodawców miało problem ze znalezieniem pracownika.

Najczęściej wskazywane przez pracodawców stanowiska, które trudno było im obsadzić to: kierowca kat. C+E, cieśla, pracownik ogólnobudowlany oraz zbrojarz. Praca w tych zawodach często wiązała się z koniecznością wyjazdów poza powiat, stanowiących barierę w pozyskaniu chętnych osób. Wśród zebranych zgłoszeń wyróżniały się także stanowiska związane z produkcją, w tym z przetwórstwem metali: operator obrabiarki CNC, pracownik produkcji rur, spawacz metodą MIG/MAG, ślusarz mechanik, tokarz w metalu, jak też z pozostałymi gałęziami produkcji: szwaczka maszynowa, piekarz, operator maszyn stolarskich. Część wskazań była związana z branżą medyczną: lekarz, stomatolog, pielęgniarka, farmaceuta. Pełną listę wskazanych przez pracodawców stanowisk przedstawiono poniżej:

- kat. C+E,
- cieśla,
- pracownik ogólnobudowlany,
- monter instalacji grzewczych,
- operator żurawia,
- mechanik samochodowy,

- zbrojarz,
- operator obrabiarki CNC,
- kierowca autobusu,
- operator koparko-ładowarki,
- szwaczka maszynowa,
- ślusarz mechanik,
- tokarz w metalu,
- spawacz metodą MIG/MAG,
- piekarz,
- operator maszyn stolarskich,
- monter mebli,
- elektrotechnik,
- murarz/tynkarz,
- elektromechanik maszyn budowlanych,
- serwisant maszyn rolniczych,
- sprzedawca,
- instruktor nauki jazdy,
- grafik komputerowy,
- przedstawiciel medyczny,
- inżynier produkcji,
- kierownik oddziału jednostki sektora bankowego,
- lekarz,
- stomatolog,
- pielęgniarka,
- farmaceuta.

Trudnością w pozyskaniu nowych pracowników był najczęściej brak osób chętnych do pracy (wskazało 61% pracodawców). Brak kwalifikacji wśród kandydatów (umiejętności i doświadczenia) był na drugim miejscu i dotyczył m.in. takich zawodów jak: kierowca kat. C+E, operator obrabiarki CNC, cieśla, instruktor nauki jazdy, zbrojarz, operator koparko-ładowarki. Zdaniem 14% pracodawców kandydaci nie spełniali także innych oczekiwań – obawiali się o ich małą wydajność w pracy, niedyspozycyjność lub zgłaszające się osoby nie budziły zaufania. Zdaniem 7% pracodawców barierą w zatrudnieniu były wysokie wymagania płacowe kandydatów (dotyczyło to stanowisk takich jak: kierowca kat. C+E, kierowca autobusu, cieśla, instruktor nauki jazdy, lekarz). Brak kandydatów dotyczył zawodu lekarza oraz stomatologa.

2.3. Poziom wynagrodzeń

Przeciętne wynagrodzenie w powiecie gorlickim (wg danych za 2015 rok) wynosiło 3060 zł i było o 847 zł (tj. 21,7%) mniejsze od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w Małopolsce, będąc jednocześnie jednym z najniższych w województwie. W 2015 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie w powiecie stanowiło 74% przeciętnego wynagrodzenia w Polsce.

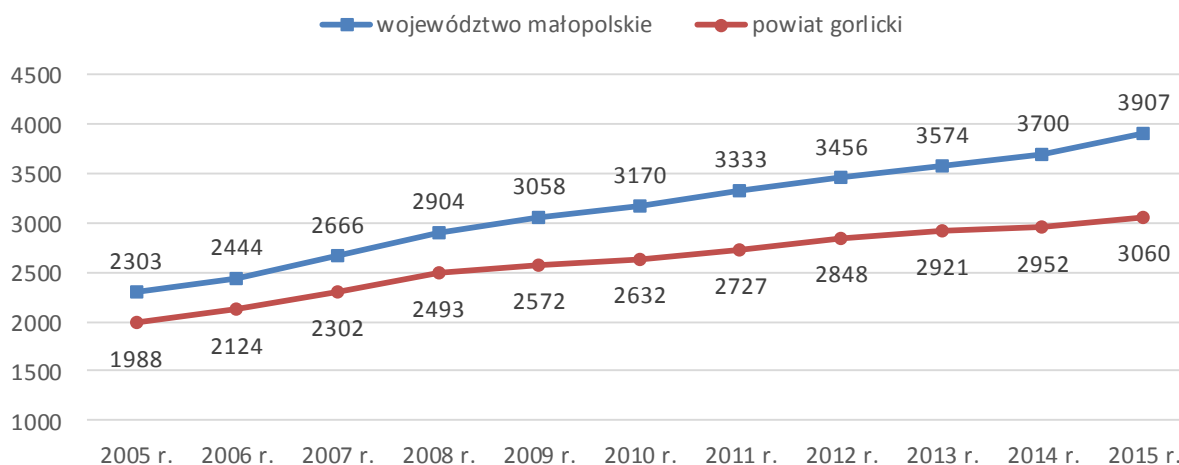
Tab.6. *Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiatach województwa małopolskiego. Dane za 2015 rok. Źródło: GUS.*

L.p.	Jednostka terytorialna	Przeciętne wynagrodzenie [w zł]
	MAŁOPOLSKIE	3907
1	Powiat m.Kraków	4431
2	Powiat krakowski	4204
3	Powiat wielicki	3812
4	Powiat olkuski	3731
5	Powiat oświęcimski	3678
6	Powiat m.Tarnów	3669

7	Powiat chrzanowski	3554
8	Powiat tatrzański	3520
9	Powiat bocheński	3464
10	Powiat suski	3324
11	Powiat proszowicki	3314
12	Powiat m.Nowy Sącz	3302
13	Powiat dąbrowski	3245
14	Powiat miechowski	3190
15	Powiat brzeski	3171
16	Powiat limanowski	3167
17	Powiat nowosądecki	3142
18	Powiat nowotarski	3122
19	Powiat wadowicki	3116
20	Powiat myślenicki	3094
21	Powiat gorlicki	3060
22	Powiat tarnowski	3050

Odnotowany w 2015 roku wzrost płac w powiecie był mniejszy od wzrostu płac w województwie. Zjawisko to było notowane także w latach wcześniejszych. Porównanie tempa wzrostu przeciętnego wynagrodzenia przedstawiono na poniższym wykresie.

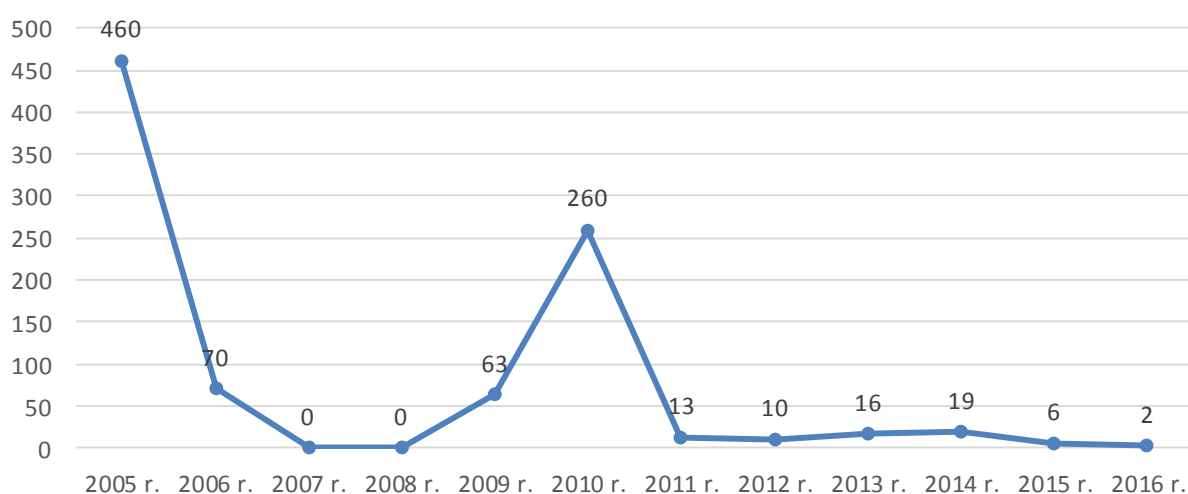
Rys.2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie gorlickim i województwie małopolskim w latach 2005-2014. Źródło: GUS.

2.4. Informacje o zwolnieniach grupowych

W zwolnieniach grupowych (na podstawie wcześniejszych zawiadomień¹) prowadzonych w 2016 roku na terenie powiatu gorlickiego, pracę straciły 2 osób. Większe zwolnienia notowano pięć lata wcześniej. Wówczas zrealizowały je 3 lokalne przedsiębiorstwa (247 zwolnionych osób) oraz 5 przedsiębiorstw o regionalnym lub ogólnokrajowym zasięgu działania (13 zwolnionych osób). W 2016 roku nie było zgłoszeń zamiaru redukcji zatrudnienia w większych zakładach pracy zlokalizowanych na terenie powiatu gorlickiego.

Rys.3. Liczba osób zwolnionych na podstawie wcześniejszych zawiadomień o planowanym zamiarze zwolnień grupowych na terenie powiatu gorlickiego. Dane za lata 2005-2016. Źródło: PUP.

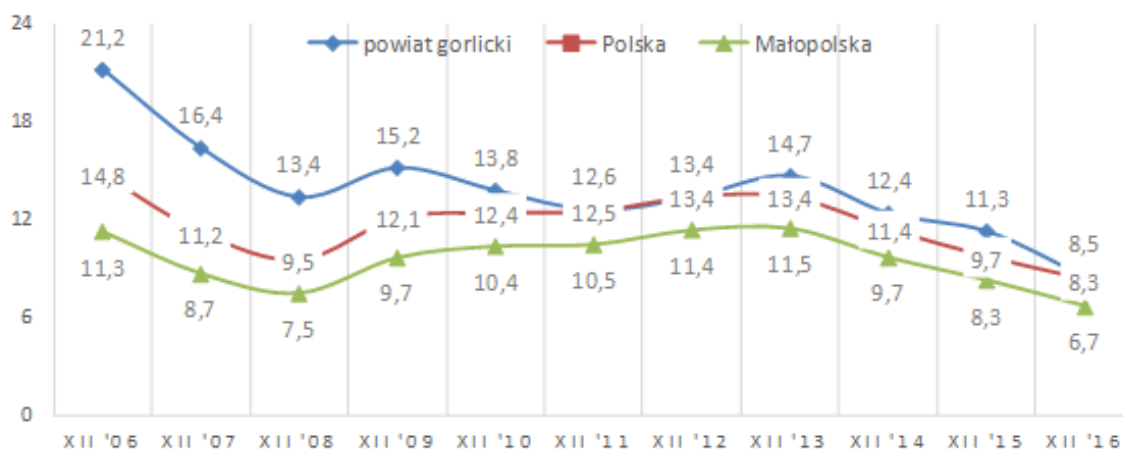
¹ Zasady oraz tryb dokonywania zwolnień grupowych określono w ustawie z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

3. Bezrobocie rejestrowane

3.1. Stopa bezrobocia

Według stanu na dzień 31.12.2016 r., stopa bezrobocia w powiecie gorlickim wynosiła 8,5% i była wyższa od krajowej (8,3%) i wojewódzkiej (6,7%). Pod względem wysokości stopy bezrobocia powiat gorlicki plasował się na 14 pozycji wśród 22 powiatów województwa (rankując od najniższej). W ciągu 2016 roku na lokalnym rynku pracy odnotowano spadek tego wskaźnika o 2,8 pkt procentowego.

Rys.4. Stopa bezrobocia w powiecie gorlickim, województwie małopolskim i Polsce. Dane według stanu na dzień 31.XII w latach 2006-2016. Źródło: PUP i GUS.

Tab.7. Dynamika zmian stopy bezrobocia w powiatach województwa - XII.2016 : XII.2015 (XII.2015= 100%). Źródło: PUP i GUS

Jednostka terytorialna (powiat, miasto)	Stopa bezrobocia		Dynamika XII.2016 : XII.2015 (XII.2015 = 100%) Ranking
	XII 2015	XII 2016	
myślenicki	7,5	5,0	67%
suski	8,0	5,6	70%
wadowicki	8,7	6,2	71%
olkuski	12,3	9,0	73%
limanowski	13,5	10,1	75%
miechowski	8,8	6,6	75%
gorlicki	11,3	8,5	75%
nowosądecki	13,6	10,5	77%
brzeski	10,3	8,1	79%
m. Kraków	4,4	3,6	82%
tarnowski	11,6	9,6	83%
m. Nowy Sącz	7,6	6,3	83%
oświęcimski	9,5	7,9	83%
proszowicki	9,4	8,1	86%
dąbrowski	16,1	13,9	86%

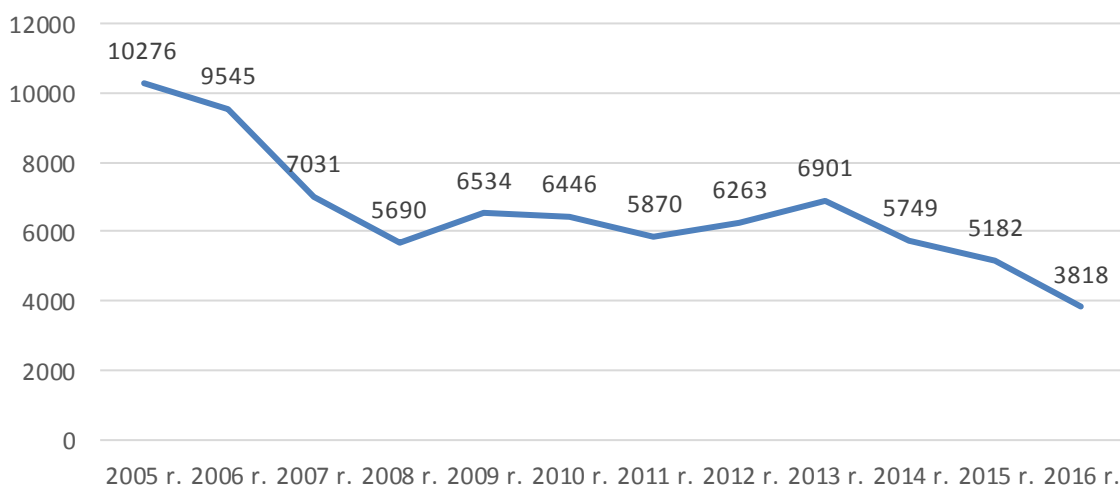
m. Tarnów	8,2	7,1	87%
chrzanowski	11,9	10,5	88%
bocheński	7,0	6,2	89%
krakowski	6,5	5,8	89%
wielicki	7,6	6,8	89%
nowotarski	10,7	9,6	90%
tatrzański	12,9	11,6	90%

Sytuacja na rynku pracy ma wpływ na zamożność i poziom życia mieszkańców poszczególnych regionów. Z analiz dotyczących obszaru pomocy społecznej wynika, że nasze województwo było terytorialnie zróżnicowane pod względem nasilenia określonych problemów społecznych. Powiat gorlicki był wymieniany jako jeden z tych, w których notowało się najwyższy procentowy udział mieszkańców korzystających z opieki społecznej - w 2015 roku wynosił 12,9%² (udział liczby osób w rodzinach świadczeniobiorców pomocy społecznej w liczbie wszystkich mieszkańców) przy średniej dla województwa 6,5%. Najmniej korzystnym wskaźnikiem charakteryzowały się także powiat limanowski – 12,8%, nowosądecki ziemski – 12,6% i dąbrowski (11,8%). Najkorzystniejsza sytuacja pod tym względem miała miejsce w Krakowie (3,5% ogółu mieszkańców) oraz powiecie krakowskim (4,2%).

3.2. Liczba osób bezrobotnych

Według stanu na dzień 31.12.2016 roku, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gorlicach było zarejestrowanych 3818 osób bezrobotnych, tj. o 1364 mniej niż przed rokiem.

Rys.5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie gorlickim w latach 2005-2016. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP.

² Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej województwa małopolskiego za rok 2015 – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie - Zespół Badań i Analiz Działu Polityki Społecznej, Kraków 2016. Strona internetowa <http://www.rops.krakow.pl>.

Najwięcej bezrobotnych było mieszkańcami Gorlic (1124 osoby). Najmniej bezrobotnych było mieszkańcami gminy Ropa (125). Dane z 31.12.2016 roku porównano do danych z 31.12.2001 roku – najwyższego notowanego bezrobocia, 31.12.2008 roku – najniższego notowanego bezrobocia przed 2015 rokiem, 31.12.2015 roku – ubiegłorocznego poziomu bezrobocia.

Tab.8. Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 31 grudnia 2001, 2008, 2015 i 2016 roku.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych według stanu na dzień:				Stan na 31.12.2016r. w odniesieniu do:		
	31.12.2001	31.12.2008	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2001	31.12.2008	31.12.2015
Powiat gorlicki	12036	5690	5182	3818	32%	67%	74%
Gorlice (miasto)	3191	1690	1462	1124	35%	67%	77%
Biecz (miasto i wieś)	1844	997	819	588	32%	59%	72%
Bobowa (miasto i wieś)	1004	318	383	256	25%	81%	67%
Gorlice (wieś)	1886	880	869	644	34%	73%	74%
Lipinki	854	378	372	227	27%	60%	61%
Łużna	947	436	401	297	31%	68%	74%
Moszczenica	509	232	210	171	34%	74%	81%
Ropa	535	199	156	125	23%	63%	80%
Sękowa	612	301	301	219	36%	73%	73%
Uście Gorlickie	654	259	209	167	26%	64%	80%

W porównaniu do stanu z 31.12.2001 roku, obecnie było o ponad 2/3 mniej osób bezrobotnych (dynamika=32%). Najwięcej ubyło bezrobotnych z gminy Ropa (dynamika=23%), zaś najmniej z gminy Sękowa (dynamika=36%).

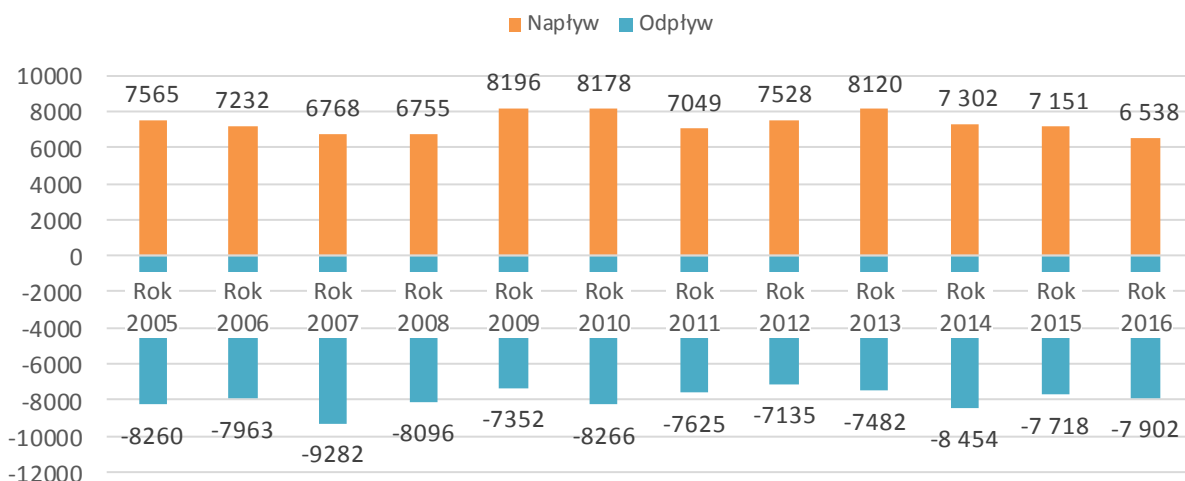
W porównaniu do stanu z 31.12.2008 roku obecnie notujemy niższy o 1/3 poziom bezrobocia (dynamika=67%). Od tego czasu najwięcej ubyło bezrobotnych z gminy Biecz (dynamika=59%), zaś najmniej z gminy Bobowa (dynamika=81%).

W ostatnich 12 miesiącach odnotowano spadek o 1/4 liczby bezrobotnych (dynamika=74%), najwięcej w gminie Lipinki (dynamika=61%), najmniej w gminie Moszczenica (dynamika 81%).

3.3. Bilans osób bezrobotnych

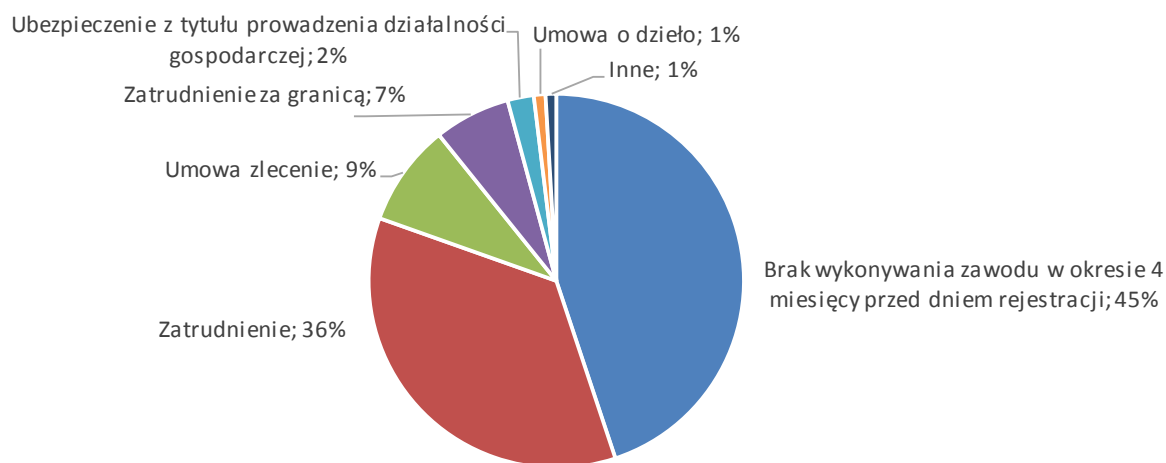
W 2016 roku do rejestru napłynęło 6538 osób bezrobotnych, tj. o 613 (8,6%) mniej niż w 2015 roku. W tym samym okresie statusu bezrobotnego pozbawiono 7902 osoby, tj. o 184 (2,4%) więcej niż przed rokiem.

Rys.6. Napływ i odpływ bezrobotnych w ewidencji PUP Gorlice w latach 2005-2016. Źródło: PUP.

Przyczyną faktycznych rejestracji³ bezrobotnych często była niedawna utrata zatrudnienia (zakończenie umowy o pracę) – dotyczyło to 36% rejestrujących się osób. Część napływających osób pracowała uprzednio m.in. na podstawie umowy zlecenia/o dzieło, była zatrudniona za granicą lub prowadziła działalność gospodarczą – łącznie około 19% rejestrujących się osób. Bezpośrednio⁴ przed rejestracją w urzędzie nie pracowało 45% napływających bezrobotnych.

Rys.7. Napływ (rejestracje) bezrobotnych w 2016 roku wg przyczyn – dane przybliżone. Badano okres ostatnich 4 miesięcy poprzedzających dzień rejestracji. Źródło: PUP.

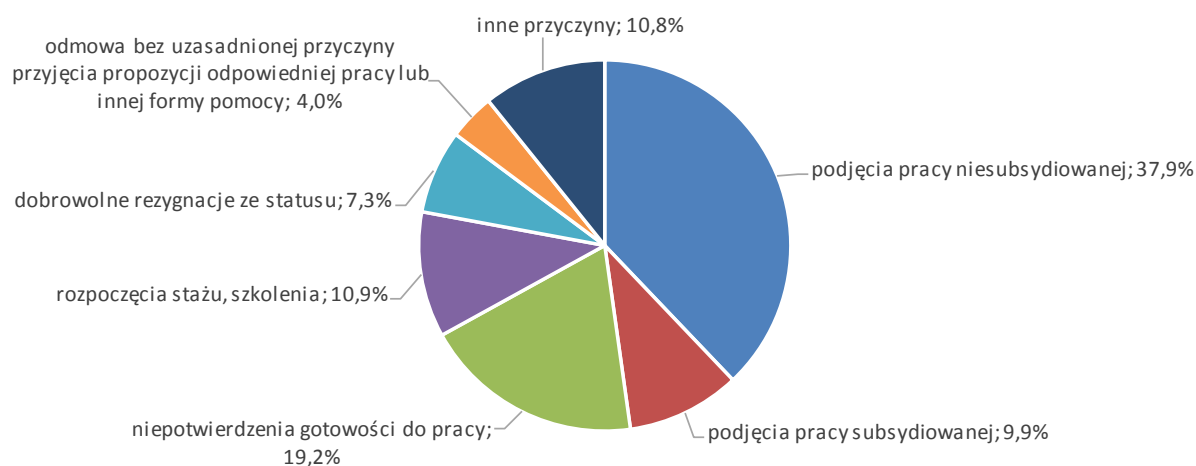
³ W analizie uwzględniono tylko faktyczne rejestracje czyli bez napływających osób bezrobotnych po zakończeniu organizowanych przez urząd staży, szkoleń, prac społecznie użytecznych itp.

⁴ W ustaleniu bezpośrednich przyczyn napływu bezrobotnych badano tylko okres czterech miesięcy poprzedzający dzień rejestracji.

Wśród bezrobotnych, którzy nie zarejestrowali się z przyczyn utraty pracy, należałoby wymienić w szczególności osoby wkraczające po raz pierwszy na rynek pracy, osoby bierne zawodowo (np. przebywające dotychczas na rentach, dobrowolnie bierne zawodowo), oraz zatrudnione w szarej strefie. Rejestracja niektórych osób miała także związek m.in. z wcześniejszym pozbawieniem statusu bezrobotnego za niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy lub odmowę przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy.

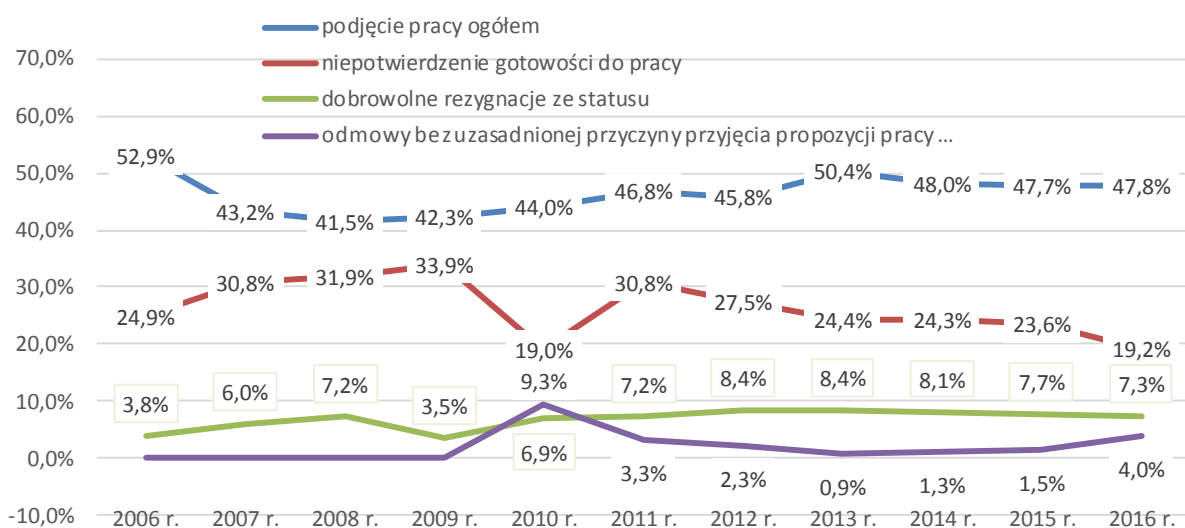
Wykreślenia z ewidencji bezrobotnych w ciągu minionego roku, były w 37,9% związane z podjęciem pracy niesubsydiowanej (w tym również za skierowaniem z urzędu). 19,2% wyłączeń było skutkiem niepotwierdzenia gotowości do pracy, 7,3% dobrowolnej rezygnacji ze statusu, a 4,0% odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy. Realizowane programy rynku pracy (subsidiowane zatrudnienie, miejsca aktywizacji zawodowej oraz szkolenia zawodowe) przyczyniły się do 20,8% wykreśleń z ewidencji. Inne przyczyny, stanowiące 10,8% odpływu to m.in. nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, osiągnięcie wieku emerytalnego, podjęcie nauki.

Rys.8. Odpływ (wyłączenia) z ewidencji bezrobotnych w 2016 roku wg przyczyn. Źródło: PUP.

Podjęcie pracy było najczęstszą przyczyną utraty statusu bezrobotnego. W latach 2006-2016 stanowiło ono od 41,5% do 52,9% ogółu wyłączeń z ewidencji. Drugą, ze względu na częstotliwość, przyczyną wyłączeń z rejestru w analizowanych latach, było niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy. W 2016 roku stanowiło ono niski - 19,2% odsetek wykreśleń, najczęściej było natomiast notowane w latach 2007-2009 oraz w roku 2011.

Rys.9. Udział podjęć pracy, niepotwierdzeń gotowości i dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego w ogółem wyłączeń z ewidencji w latach 2006-2016. Dla lat 2010-2016 uwzględniono nową kategorię statystyczną – wyłączenia za odmowę bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy. Źródło: PUP.

Odptyw z ewidencji bezrobotnych spowodowany udziałem w aktywnych programach rynku pracy, najczęściej wiązał się z rozpoczęciem stażu u pracodawcy. W 2016 roku wyłączono w ten sposób z ewidencji 639 osób bezrobotnych (w tym w ramach bonu stażowego 86 osób). Szkolenie zawodowe rozpoczęło 226 osób (w tym w ramach bonu szkoleniowego 6 osób), 129 osobom przyznano jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, 162 osoby podjęły pracę na wyposażonym/doposażonym stanowisku pracy, 146 podjęło pracę w ramach prac interwencyjnych, a 30 w ramach robót publicznych. Ponadto, w ramach nowych form wsparcia pracę podjęło: w ramach refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia – 176 osób, po przyznaniu bonu na zasiedlenie – 52 osoby, bonu zatrudnieniowego – 50 osób, w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia – 29 osób.

Część wyłączeń z ewidencji bezrobotnych miała związek z dezaktywizacją zawodową. W 2016 roku było to m.in. nabycie przez 61 osób praw emerytalnych lub rentowych, nabycie przez 164 osoby praw do świadczenia przedemerytalnego (w obydwu kategoriach odnotowano spadek liczby osób w stosunku do 2015 roku).

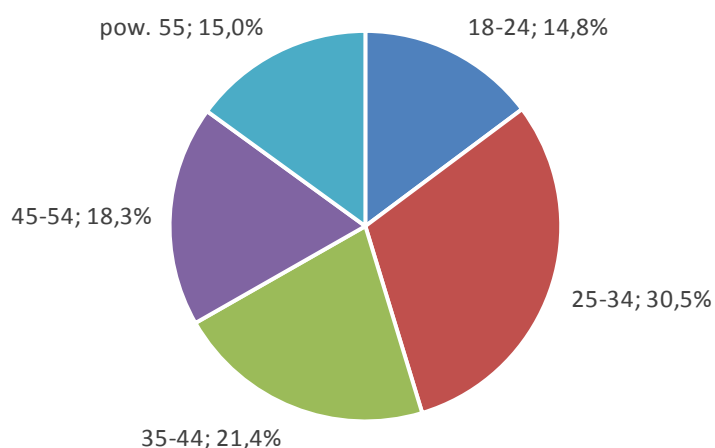
Tab.9. Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych mające związek z dezaktywizacją zawodową. Dane za lata 2006-2016 dla powiatu gorlickiego. Źródło: PUP.

Powód wyłączenia z ewidencji	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
nabycie praw emerytalnych lub rentowych	60	72	56	39	132	217	76	77	81	54	61
nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego	25	44	37	38	79	112	146	174	226	155	164
podjęcie nauki	36	41	38	38	28	20	15	26	20	23	19

3.4. Struktura osób bezrobotnych

Osoby w wieku do 25 lat stanowiły 14,8% ogółu bezrobotnych. W przedziale wieku 25-34 lat było 30,5%, a 35-44 lat - 21,4% osób. Osoby po 55 roku życia stanowiły 15,0% ogółu zarejestrowanych.

Rys.10. Struktura wieku osób bezrobotnych w powiecie. Dane według stanu na dzień 31.12.2016 r. Źródło: PUP.

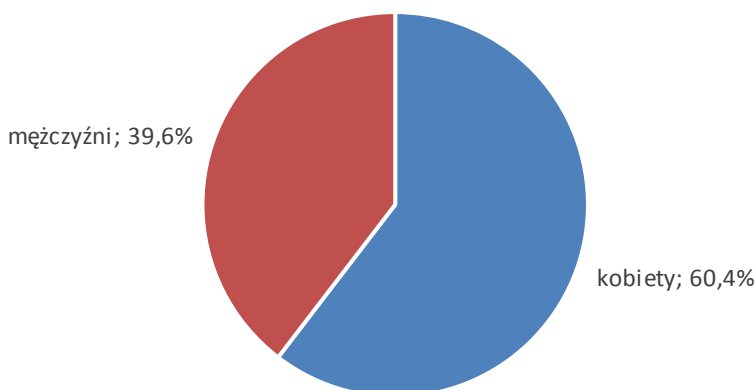

W latach 2005-2016 wzrósł udział osób bezrobotnych powyżej 55 roku życia z 1,8% do 15,0%. Drugą z istotnych zmian w strukturze wieku osób bezrobotnych był notowany od 2010 roku spadek odsetka osób do 25 roku życia (z 29,5% do 14,8%).

Tab.10. Zmiany w strukturze wieku bezrobotnych z powiatu gorlickiego w latach 2005-2016. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP.

Wiek	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
18-24	27,2%	25,8%	24,2%	26,3%	29,5%	29,1%	28,7%	26,7%	24,7%	22,1%	19,1%	14,8%
25-34	30,4%	29,9%	29,2%	29,6%	30,3%	30,3%	30,5%	31,1%	30,7%	31,9%	30,6%	30,5%
35-44	23,4%	22,6%	22,5%	20,9%	19,5%	18,7%	18,4%	19,1%	19,5%	19,2%	20,3%	21,4%
45-54	17,2%	19,2%	20,8%	19,4%	16,6%	16,7%	16,9%	16,1%	16,8%	17,2%	18,4%	18,3%
pow.55lat	1,8%	2,4%	3,4%	3,8%	4,2%	5,1%	5,5%	7,0%	8,3%	9,6%	11,6%	15,0%

Rys.11. Struktura płci osób bezrobotnych w powiecie. Dane według stanu na dzień 31.12.2016 r. Źródło: PUP.

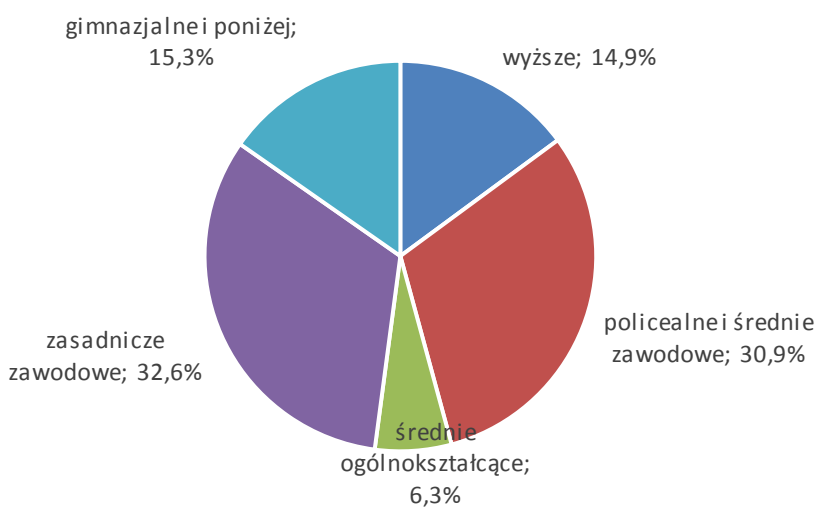
Według stanu na dzień 31.12.2016 r. kobiety stanowiły 60,4% zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek ten nieznacznie wzrósł w ciągu 2016 roku. Największy udział kobiet był w 2008 roku, stanowiły one wówczas 63,7% ogółu bezrobotnych.

Tab.11. Zmiany w strukturze płci bezrobotnych z powiatu gorlickiego w latach 2005-2015. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP.

Płeć	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
kobiety	57,4%	60,0%	62,9%	63,7%	55,4%	56,9%	59,1%	56,9%	55,3%	57,5%	58,1%	60,4%
mężczyźni	42,6%	40,0%	37,1%	36,3%	44,6%	43,1%	40,9%	43,1%	44,7%	42,5%	41,9%	39,6%

Osoby bezrobotne najczęściej legitymowały się wykształceniem zasadniczym zawodowym (32,6% ogółu) lub policealnym i średnim zawodowym (30,9% ogółu). Wyższe wykształcenie posiadało 14,9% zarejestrowanych osób, a najniższe – gimnazjalne lub podstawowe – 15,3%.

Rys.12. Struktura poziomu wykształcenia osób bezrobotnych w powiecie. Dane według stanu na dzień 31.12.2016r. Źródło: PUP.

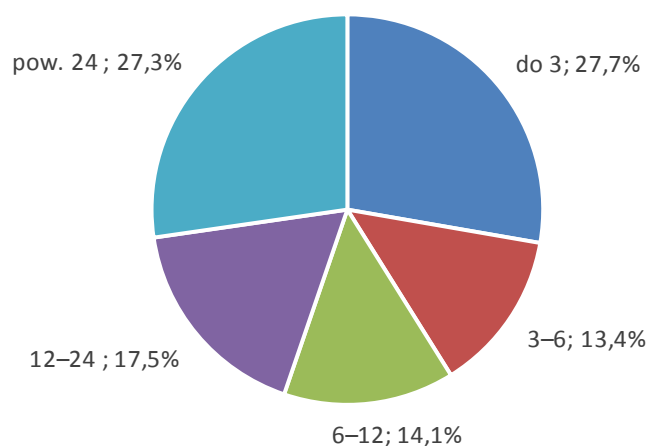
W latach 2006-2016 zwiększył się z 4,4% do 14,9% odsetek bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe. W tych latach zmniejszył się natomiast odsetek osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (z 42,4% do 32,6%) oraz gimnazjalnym i niższym (z 17,2% do 15,3%).

Tab.12. Zmiany w strukturze poziomu wykształcenia bezrobotnych z powiatu gorlickiego w latach 2005-2016. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP.

Wykształcenie	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
wyższe	4,4%	4,8%	5,8%	8,0%	8,8%	10,5%	12,7%	12,5%	12,4%	13,1%	13,2%	14,9%
poli. i śr.zawo.	29,4%	30,7%	31,1%	32,5%	31,9%	33,2%	33,6%	32,5%	32,8%	33,0%	32,2%	30,9%
śr. ogóln.	6,5%	7,5%	8,0%	8,7%	9,0%	8,4%	7,9%	7,8%	7,2%	7,1%	6,4%	6,3%
zasadnicze zawodowe	42,4%	40,1%	38,1%	35,6%	36,4%	34,8%	33,9%	34,3%	34,7%	32,9%	34,0%	32,6%
gimna. i niżej	17,2%	16,9%	16,9%	15,2%	13,9%	13,2%	12,0%	12,8%	12,8%	13,8%	14,2%	15,3%

W ewidencji były zarówno osoby zarejestrowane przez krótki okres - do 3 miesięcy (stanowiły 27,7%) oraz osoby pozostające w niej ponad 24 miesiące (stanowiły 27,3%).

Rys.13. Struktura czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) osób bezrobotnych w powiecie. Dane według stanu na dzień 31.12.2016 r. Źródło: PUP.

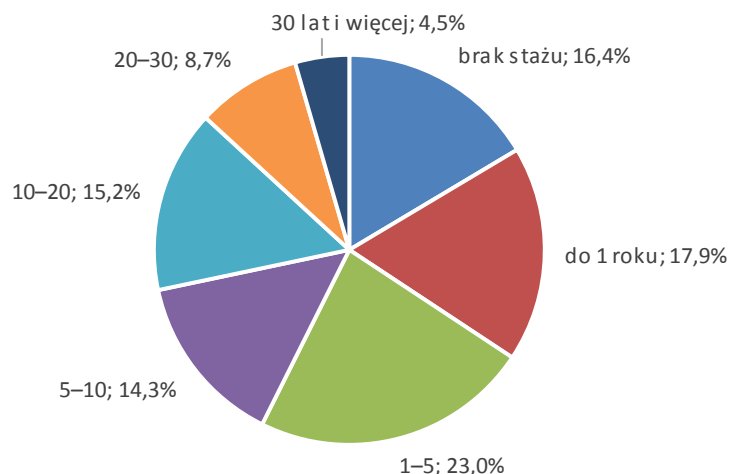
W ciągu ostatnich sześciu latach wzrósł odsetek osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy.

Tab.13. Zmiany w strukturze czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) osób bezrobotnych z powiatu gorlickiego w latach 2005-2016. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP.

Czas pozost. bez pracy	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
do 3	16,6%	17,5%	20,9%	28,6%	29,8%	30,9%	29,5%	31,1%	26,2%	27,8%	30,3%	27,7%
3–6	10,8%	12,0%	12,2%	14,7%	19,7%	18,2%	17,6%	18,0%	19,1%	14,9%	16,7%	13,4%
6–12	12,6%	13,5%	13,5%	15,6%	19,3%	17,7%	17,3%	16,5%	18,4%	15,4%	14,2%	14,1%
12–24	15,8%	14,3%	15,3%	14,4%	14,9%	19,3%	19,3%	16,8%	17,6%	18,9%	14,6%	17,5%
pow. 24	44,2%	42,7%	38,1%	26,6%	16,4%	13,9%	16,3%	17,6%	18,6%	23,0%	24,3%	27,3%

Osoby bez stażu pracy stanowiły 16,4% ogółu bezrobotnych. W ciągu ostatniego roku ich odsetek zmniejszył się.

Rys.14. Struktura stażu pracy (w latach) osób bezrobotnych w powiecie. Dane według stanu na dzień 31.12.2016. Źródło: PUP.

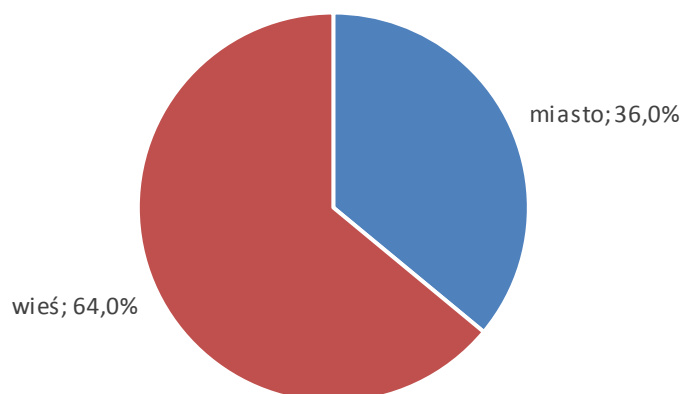

Tab.14. Zmiany w strukturze stażu pracy (w latach) osób bezrobotnych z powiatu gorlickiego w latach 2005-2016. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP.

Staż pracy	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
brak stażu	27,7%	27,2%	26,7%	25,9%	26,4%	26,6%	26,1%	24,0%	23,9%	23,2%	20,1%	16,4%
do 1 roku	13,8%	14,0%	14,4%	14,8%	15,1%	14,8%	15,0%	14,9%	15,1%	16,4%	15,7%	17,9%
1–5	18,8%	18,7%	18,9%	20,8%	23,0%	22,3%	23,5%	23,8%	22,9%	22,2%	22,6%	23,0%
5–10	12,7%	12,6%	12,3%	11,9%	11,3%	11,5%	11,4%	12,1%	12,5%	12,5%	13,7%	14,3%
10–20	17,0%	17,2%	16,8%	16,0%	13,7%	13,3%	12,9%	13,1%	13,2%	13,7%	15,2%	15,2%
20–30	8,9%	9,0%	9,3%	8,8%	8,4%	8,5%	8,0%	8,2%	8,2%	7,8%	8,4%	8,7%
30 lat i więcej	1,1%	1,3%	1,7%	1,9%	2,1%	2,9%	3,0%	4,0%	4,2%	4,2%	4,2%	4,5%

Osoby zamieszkałe na wsi stanowiły 64,0% ogółu bezrobotnych. Decydowała o tym specyfika powiatu gorlickiego, w którym przeważa ludność z terenów wiejskich.

Rys.15. Struktura miejsca zamieszkania osób bezrobotnych w powiecie. Dane według stanu na dzień 31.12.2016 r. Źródło: PUP.

Tab.15. Zmiany w strukturze miejsca zamieszkania bezrobotnych z powiatu gorlickiego w latach 2005-2016. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP.

Miejsce zamieszkania	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
na wsi	68,1%	68,5%	66,4%	65,7%	65,1%	66,1%	65,0%	66,0%	66,6%	66,7%	65,1%	64,0%
w mieście	31,9%	31,5%	33,6%	34,3%	34,9%	33,9%	35,0%	34,0%	33,4%	33,4%	34,9%	36,0%

3.5. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, definiuje osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Według stanu na dzień 31.12.2016 r. grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy to:

- bezrobotni do 30 roku życia,
- bezrobotni długotrwale⁵,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej⁶,
- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- bezrobotni niepełnosprawni.

⁵ Według definicji, długotrwale bezrobotny - to bezrobotny pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

⁶ Brak pełnych danych statystycznych.

Na koniec 2016 roku, wśród osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji było:

- 1153 osoby do 30 roku życia, co stanowiło 30,2% ogółu bezrobotnych. Odsetek tych osób zmniejszył się w ciągu minionego roku o 5,7 pkt proc.
- 2230 osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 58,4% ogółu bezrobotnych. Odsetek tych osób zmniejszył się w ciągu minionego roku o 3,3 pkt proc.
- 950 osób powyżej 50 roku życia, co stanowiło 24,9% ogółu bezrobotnych. Odsetek tych osób zwiększył się w ciągu minionego roku o 3,7 pkt proc.
- 796 osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz 5 osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, co stanowiło łącznie 21,0% ogółu bezrobotnych. Odsetek tych osób zwiększył się w ciągu minionego roku o 2,0 pkt. proc.
- 447 osób niepełnosprawnych, co stanowiło 11,7% ogółu bezrobotnych. Odsetek tych osób zwiększył się w ciągu minionego roku o 1,1 pkt. proc.

Tab.16. Udział wybranych kategorii osób bezrobotnych z powiatu gorlickiego będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy⁷ w latach 2005-2016. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP

Kategoria osób	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Do 30 roku życia	x	x	x	x	x	x	x	x	42,7%	40,3%	35,9%	30,2%
Długotrwale bezrobotni	72,8%	69,7%	68,1%	57,5%	48,8%	51,4%	51,6%	48,7%	50,1%	56,1%	55,1%	58,4%
Powyżej 50 roku życia	8,6%	10,1%	12,4%	12,8%	12,3%	13,7%	14,2%	15,2%	17,0%	18,4%	21,2%	24,9%
Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	x	x	x	x	x	x	x	x	x	21,8%	19,0%	21,0%
Niepełnosprawni	3,9%	4,3%	5,8%	9,3%	8,4%	9,5%	9,6%	9,0%	9,4%	8,7%	10,6%	11,7%

x – brak danych, kategorie są uwzględniane w statystyce osób od 2014 roku.

⁷ Osoby w szczególnej sytuacji definiuje ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j.Dz. U. z 2015 r. poz. 149 ze zm.).

3.6. Kwalifikacje zawodowe bezrobotnych

Według stanu na dzień 31.12.2016 roku najliczniejsze grupy zawodowe bezrobotnych to:

- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 24,2% ogółu zarejestrowanych, w szczególności w zawodach: cukiernik, ślusarz, krawiec, murarz, tokarz w metalu.
- Pracownicy usług i sprzedawcy – 20,2% ogółu zarejestrowanych, w szczególności w zawodach: sprzedawca, kucharz, technik handlowiec, kelner.
- Technicy i inny średni personel – 17,1% ogółu zarejestrowanych, w szczególności w zawodach: technik ekonomista, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik budownictwa, technik mechanik.

Wśród bezrobotnych było wiele osób posiadających zawód z grupy specjalistów, najczęściej specjaliści administracji publicznej, ekonomisty, pedagoga.

Tab.17. Struktura osób bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych i zawodów, w których było zarejestrowanych na dzień 31.XII (w którymkolwiek z lat 2010-2016) co najmniej 20 osób. Źródło: PUP.

Kod zawodu	Nazwa grupy i zawodu	Liczba bezrobotnych						
		2010r	2011r	2012r	2013r	2014r	2015r	2016r
0	SIŁY ZBROJNE	1	0	0	1	0	0	1
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	10	16	15	7	13	10	8
2	SPECJALIŚCI	633	692	779	852	748	683	577
242217	Specjalista administracji publicznej	60	61	65	78	66	58	48
263102	Ekonomista	62	65	67	67	68	56	44
235921	Pedagog	40	43	62	79	66	62	42
243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	40	41	35	40	34	31	30
242113	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	27	27	27	43	32	27	29
241103	Specjalista do spraw rachunkowości	11	16	20	26	22	20	19
222101	Pielęgniarka	54	41	47	35	28	21	17
264302	Filolog języka nowożytnego	16	20	15	22	16	10	17
213205	Inżynier rolnictwa	15	9	21	15	10	12	7
234113	Nauczyciel nauczania początkowego	10	13	20	16	14	10	7
233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	15	22	18	16	10	10	6
261906	Legislator	19	16	14	21	18	15	0
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	1232	1102	1142	1282	1057	905	654
331403	Technik ekonomista	249	222	184	226	184	153	114
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	187	170	171	183	165	140	84
311204	Technik budownictwa	102	75	93	122	93	77	62
311504	Technik mechanik	136	108	114	130	99	83	50
334306	Technik administracji	34	44	46	41	44	36	39
314207	Technik rolnik	75	80	76	77	58	48	30
311924	Technik technologii odzieży	54	45	44	39	35	34	23
351203	Technik informatyk	47	41	45	66	45	29	22
325907	Terapeuta zajęciowy	21	25	24	29	26	18	18
331402	Technik agrobiznesu	25	21	26	28	29	24	17
311303	Technik elektryk	28	23	22	31	19	13	15
311509	Technik mechanik obróbki skrawaniem	1	4	19	21	18	14	11

325511	Technik ochrony środowiska	41	32	26	24	18	18	9
311922	Technik technologii drewna	18	23	20	21	18	13	9
311408	Technik elektronik	25	14	17	21	12	9	9
4	PRACOWNICY BIUROWI	197	184	169	199	165	138	107
411004	Technik prac biurowych	90	85	63	73	54	45	35
422103	Technik obsługi turystycznej	19	16	14	30	24	25	25
432103	Magazynier	24	29	34	29	24	20	15
422402	Technik hotelarstwa	20	17	28	30	34	23	11
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1177	1136	1158	1265	1141	1061	771
522301	Sprzedawca	445	435	416	477	417	401	282
512001	Kucharz	296	277	282	317	267	236	174
522305	Technik handlowiec	144	137	145	134	124	119	81
513101	Kelner	92	82	112	101	108	86	55
515303	Robotnik gospodarczy	65	62	53	60	68	55	48
514101	Fryzjer	31	32	43	49	46	56	38
514207	Technik usług kosmetycznych	4	14	17	17	14	20	14
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	191	164	176	169	145	140	96
613003	Rolnik	120	102	107	105	91	89	58
621002	Robotnik leśny	25	21	25	26	22	18	15
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1724	1490	1648	1879	1447	1344	925
751201	Cukiernik	210	198	224	219	183	170	127
722204	Ślusarz	216	187	208	229	163	161	123
753105	Krawiec	134	123	111	122	110	104	66
711202	Murarz	125	109	120	141	99	87	63
722314	Tokarz w metalu	95	75	90	112	89	83	58
713102	Malarz budowlany	70	66	55	73	58	51	40
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	35	34	49	69	53	54	35
751204	Piekarz	60	54	52	62	38	36	29
752206	Stolarz galanterii drzewnej	61	48	48	46	42	44	25
712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	39	32	39	55	59	28	22
723105	Mechanik samochodów osobowych	61	56	61	56	36	27	19
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	2	9	15	24	25	24	16
712601	Hydraulik	30	23	20	22	17	23	15
752205	Stolarz	53	37	46	52	27	37	14
722301	Frezer	31	26	26	34	23	22	14
741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy	24	23	24	23	26	27	12
722101	Kowal	13	12	19	22	13	10	11
741201	Elektromechanik	3	5	18	21	16	22	10
713101	Malarz-tapeciarz	27	18	19	26	17	20	9
723304	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	24	18	19	17	18	19	8
741202	Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	31	23	23	22	15	13	8
723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	19	18	22	28	11	10	7
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	190	165	183	196	163	169	127
834103	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych	32	31	34	36	30	25	15
813101	Aparatowy procesów chemicznych	28	22	17	23	16	20	15
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	19	21	28	21	14	12	13
815605	Obuwnik przemysłowy	20	16	19	20	17	12	8
9	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	310	262	307	365	320	266	225
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	90	75	88	99	95	70	67
911207	Sprzątaczką biurową	29	30	26	36	31	33	29
932911	Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	32	30	25	32	23	24	17
932101	Pakowacz ręczny	16	10	14	26	27	16	17
941201	Pomoc kuchenna	19	20	14	16	19	14	11
-	BEZ ZAWODU	781	659	686	686	550	466	327

3.2. Aktywne programy rynku pracy dla osób bezrobotnych

Powiatowy Urząd Pracy realizuje zadania wynikające z ustawy, z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, określającej usługi i instrumentów możliwe do zastosowania wobec osób bezrobotnych celem ich aktywizacji na rynku pracy. Dzielą się na wsparcie:

w poszukiwaniu pracy i rozwiązywaniu problemów zawodowych

Pośrednictwo pracy

Pośrednictwo pracy jest jedną z podstawowych usług rynku pracy, realizowaną przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy na rzecz poszukujących pracy oraz pracodawców a w ramach niego uzyskiwać dostęp do informacji o ofertach pracy, otrzymać ofertę odpowiedniej pracy, uczestniczyć w giełdach pracy i targach pracy z pracodawcami.

Poradnictwo zawodowe

Poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu pomocy przez pracownika urzędu pracy w rozwiązywaniu problemów zawodowych osób zgłaszających się po taką pomoc do urzędu. Poradnictwo może być realizowane w formie indywidualnej lub grupowej - spotkań warsztatowych.

w podnoszeniu i uzupełnianiu kwalifikacji

Staże i bony stażowe

Staż to nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez realizowanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Korzystanie ze stażu pozwala więc zdobyć doświadczenie zawodowe, stwarzając tym samym większe szansę na uzyskanie późniejszego zatrudnienia.

Szkolenia i bony szkoleniowe

Szkolenia dla osób bezrobotnych są formą aktywizacji zawodowej finansowaną przez urzędy pracy, prowadzoną w formie kursu obejmującego przeciętnie nie mniej niż 25 godzin zegarowych w tygodniu, chyba że przepisy odrębne przewidują niższy wymiar szkolenia. Uczestnik szkolenia otrzymuje co miesiąc stypendium równe 120% zasiłku dla bezrobotnych, jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin; w przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin szkolenia wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie, z tym że stypendium nie może być niższe niż 20% zasiłku. Po ukończeniu szkolenia uczestnik otrzymuje zaświadczenie lub inny dokument wystawiony przez instytucję szkoleniową.

w podejmowaniu zatrudnienia poprzez finansowe wsparcie pracodawców

Refundacja kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia

Refundacje te oznaczają zatrudnienie bezrobotnego do 30 roku życia przez pracodawcę na okres co najmniej 24 miesięcy z dofinansowaniem wynagrodzenia przez urząd pracy w okresie pierwszych 12 w kwotach zbliżonych do minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę w pełnym etacie. Celem jest ułatwienie młodym osobom zdobycia stałego zatrudnienia.

Prace interwencyjne

Prace interwencyjne oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę z częściowym dofinansowaniem pracodawcy wynagrodzenia przez urząd pracy. Celem jest ułatwienie bezrobotnym powrotu na rynek pracy.

Roboty publiczne

Roboty publiczne oznaczają zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac finansowanych lub dofinansowanych ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy to pomoc finansowa udzielana przez Powiatowy Urząd Pracy w związku z utworzeniem lub doposażeniem stanowiska pracy i zatrudnieniem na tym stanowisku skierowanej osoby bezrobotnej przez okres 24 miesięcy.

Bon zatrudnieniowy

Bon zatrudnieniowy stanowi gwarancję zrefundowania pracodawcy części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego posiadacza bonu. Celem tego instrumentu aktywizacyjnego jest zachęcenie młodych bezrobotnych do samodzielnego podejmowania działań zmierzających do uzyskania zatrudnienia.

w innych aktywnościach na rynku pracy

Bon na zasiedlenie

Bon na zasiedlenie który stanowi gwarancję przyznania środków finansowych na pokrycie kosztów zamieszkania w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania.

W 2016 roku formy wsparcia bezrobotnych były realizowane ze środków Funduszu Pracy oraz m.in. środków pozyskiwanych w ramach projektów unijnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Pomoc była udzielana osobom bezrobotnych według profili pomocy do których byli kwalifikowani. Profil pomocy ustalał się w trakcie wywiadu z osobą bezrobotną na podstawie diagnozy jej oddalenia od rynku pracy: od profilu I – osób najbardziej aktywnych na rynku pracy i radzących sobie w poszukiwaniu pracy, do profilu III – osób nieaktywnych i nieposzukujących pracy. Największy zakres wsparcia został ustawowo przewidziany dla osób będących w II profilu pomocy.

Tab.18. Liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy. Stan na dzień 31.12.2016 rok. Źródło: PUP.

Wyszczególnienie	Liczba osób	Udział
ogółem	3615	100,0%
profil I	558	15,4%
profil II	2523	69,8%
profil III	534	14,8%

Według stanu na dzień 31.12.2016 r. 94,7% ogółu bezrobotnych miało ustalony profil pomocy. Najwięcej wśród nich – 69,8% – miało ustalony II profil pomocy. Wykaz realizowanych w 2016 roku form pomocy, wraz z liczbą i strukturą korzystających z nich osób bezrobotnych przedstawiono poniżej.

Tab.19. Struktura osób rozpoczynających w 2015 roku korzystanie z poszczególnych usług i instrumentów rynku. Źródło: PUP.

Forma wsparcia	Ogółem bezrobotni	Kobiety	Wieś	Do 30 r. ż.	Do 25 r. ż.	Pow. 50 r. ż.	Długotrwale
Udział w ogółem bezrobotnych ^a	4648 ^b	58,2%	64,6%	33%	17%	22%	56%
Udział w formie wsparcia – kto był aktywizowany?							
Rozpoczęcie stażu (w tym bon stażowy)	639	66%	69%	83%	59%	5%	28%
Rozpoczęcie szkolenia (w tym bon szkoleniowy)	226	27%	67%	37%	19%	13%	32%
Podjęcie pracy na doposażonym / wyposażonym stanowisku pracy	162	41%	66%	35%	25%	17%	30%
Podjęcie pracy w ramach prac interwencyjnych	146	54%	61%	21%	15%	24%	40%
Przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej	129	29%	69%	44%	19%	10%	18%

Podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	52	48%	60%	100%	29%	0%	13%
Podjęcie pracy w ramach robót publicznych	30	40%	80%	13%	7%	37%	67%
Podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	50	50%	68%	100%	44%	0%	14%
Podjęcie pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	29	34%	48%	0%	0%	100%	59%
Podjęcie pracy w ramach refundacja kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia	176	39%	63%	100%	64%	0%	23%

^a udział danej grupy osób w liczbie bezrobotnych w 2016 roku

^b średnioroczna liczba osób bezrobotnych w 2016 roku

Kobiety były w większości uczestnikami organizowanych staży (66% osób zaktywizowanych tą formą). Rządziej natomiast korzystały ze szkoleń zawodowych - stanowiąc 27% uczestników i jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej (29%). Osoby zamieszkałe na wsi były uczestnikami wszystkich form wsparcia, w szczególności stanowiły one większość podejmujących prace w ramach robót publicznych – 80%. Osoby młode (do 30 roku życia) to grupa bezrobotnych, którzy najliczniej korzystali, poza instrumentami im dedykowanymi, ze staży organizowanych u pracodawców – stanowiły 83% uczestników. Wyłącznie do tej grupy były kierowane formy wsparcia w ramach przyznawanych bonów (stażowych, na zasiedlenie, zatrudnieniowych). Osoby powyżej 50 roku życia korzystały ze wszystkich dopuszczonych przepisami form wsparcia, często będąc uczestnikami robót publicznych (stanowiły 37% uczestników). W jednej z form wsparcia osoby te stanowiły wyłącznych adresatów – skorzystało z niej 29 osób. Instrumentami, z których rzadko korzystali długotrwale bezrobotni były boni na zasiedlenie (13%), boni zatrudnieniowe (14%) oraz jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (18%).

Efektywność zatrudnieniowa to wskaźnik odzwierciedlający rezultat form wsparcia realizowanych dla osób bezrobotnych przez powiatowy urząd pracy - jest to procent osób które podjęły zatrudnienie w trakcie lub w okresie do 3 miesięcy od zakończenia udziału we wsparciu. Wskaźnik jest obliczany oddzielnie dla każdej z form wsparcia.

Tab.20. Efektywność zatrudnieniowa poszczególnych form aktywizacji zakończonych w 2016 roku. Źródło: PUP.

Forma wsparcia / rezultat		Liczba bezrobotnych	Efektywność
Szkolenia zawodowe	ukończyły szkolenie	212	x
	w tym ukończyły szkolenie w ramach bonu szkoleniowego	4	x
	podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	169	79,7%
	w tym podjęły pracę niesubsydiowaną w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	38	17,9%
	podjęły pracę w trakcie lub po wykorzystaniu bonu szkoleniowego	3	75,0%
	w tym podjęły pracę niesubsydiowaną w trakcie lub po wykorzystaniu bonu szkoleniowego	3	75,0%
Staż	ukończyły staż	577	x
	w tym ukończyły staż w ramach bonu stażowego	58	x
	podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu stażu	517	89,6%
	w tym podjęły pracę niesubsydiowaną w trakcie lub po ukończeniu stażu	515	89,3%
	podjęły pracę w trakcie lub po wykorzystaniu bonu stażowego	52	89,7%
	w tym podjęły pracę niesubsydiowaną w trakcie lub po wykorzystaniu bonu stażowego	52	89,7%
Bon na zasiedlenie	rozliczyły bon na zasiedlenie	42	
	podjęły pracę w wyniku skorzystania z bonu na zasiedlenie	40	95,2%
	w tym podjęły pracę niesubsydiowaną w wyniku skorzystania z bonu na zasiedlenie	40	95,2%
Bon na zatrudnienie	ukończyły pracę w ramach bonu zatrudnieniowego	10	x
	podjęły pracę w wyniku skorzystania z bonu zatrudnieniowego	9	90,0%
	w tym podjęły pracę niesubsydiowaną w wyniku skorzystania z bonu zatrudnieniowego	9	90,0%
Prace interwencyjne	ukończyły prace interwencyjne	145	
	podjęły pracę w trakcie lub po pracach interwencyjnych	141	97,2%
	w tym podjęły pracę niesubsydiowaną w trakcie lub po pracach interwencyjnych	137	94,5%
Roboty publiczne	ukończyły roboty publiczne	30	x
	podjęły pracę w trakcie lub po robotach publicznych	29	96,7%
	w tym podjęły pracę niesubsydiowaną w trakcie lub po robotach publicznych	29	96,7%
Dofinansowania wynagrodzenia pracownika powyżej 50 r.ż.	zakończyły zatrudnienie w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie	8	x
	podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu dofinansowania wynagrodzenia	8	100,0%
	w tym podjęły pracę niesubsydiowaną w trakcie lub po ukończeniu dofinansowania wynagrodzenia	8	100,0%
Jednorazowe środki na działalność gospodarczą	zakończyły określony w umowie okres prowadzenia działalności gospodarczej	147	x
	prowadziły działalność gospodarczą 3 miesiące po zakończeniu umowy	138	93,9%
Wyposażenie / doposażenie stanowiska pracy	zakończyły zatrudnienie w ramach refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	138	x
	pracowały 3 miesiące po zakończeniu umowy	114	82,6%
Poradnictwo zawodowe	skorzystały z porad indywidualnych	1193	x
	podjęły pracę po skorzystaniu z porad indywidualnych	381	31,9%

	w tym podjęty pracę niesubsydiowaną po skorzystaniu z porad indywidualnych	120	10,1%
Szkolenie w zakresie poszukiwania pracy	ukończyły szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy	22	x
	podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy	4	18,2%
	w tym podjęły pracę niesubsydiowaną w trakcie lub po zakończeniu szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy	1	4,5%

Efektywność zatrudnieniowa poszczególnych form wsparcia zakończonych w 2016 roku przedstawiała się następująco: szkolenia zawodowe – 79,7%, staże – 89,6%, bon na zasiedlenie – 95,2%, bon zatrudnieniowy – 90,0%, prace interwencyjne - 97,2%, roboty publiczne 96,7%, jednorazowe środki na działalność gospodarczą – 93,9%, wyposażenie doposażenie stanowiska pracy – 82,6%, poradnictwo indywidualne – 31,9%, szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy – 18,2%.

Na potrzeby badania efektywności działań realizowanych przez urzędy pracy wyliczane są także wskaźniki efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowej (stosownie do zapisów art. 4. ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy minister właściwy do spraw pracy ogłosił, że katalog podstawowych form aktywizacji zawodowej obejmuje: szkolenia, staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej oraz refundacje doposażenia stanowiska pracy). Efektywność badana do celów określonych ww. ustawą rozumiana jest jako udział procentowy liczby osób, które w trakcie lub po zakończeniu udziału w podstawowych formach aktywizacji zawodowej zostały wykazane jako zatrudnione (podjęły pracę, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą), w stosunku do liczby osób, które zakończyły udział w podstawowych formach aktywizacji zawodowej. Do efektywnych zalicza się takie podjęcia pracy, które trwały co najmniej 30 dni w okresie 90 dni od dnia ukończenia formy wsparcia. Obliczenia przedstawia poniższa tabela.

Tab.21. Efektywność programów na rzecz promocji zatrudnienia wykorzystanych w badaniu i porównaniu efektywności działań Powiatowego Urzędu Pracy w Gorlicach z innymi urzędami pracy za 2016 rok. Źródło: PUP

Formy aktywizacji	Liczba osób, które zakończyły udział w danej formie aktywizacji	Osoby, które zostały zatrudnione	
		liczba	procent
staż	580	508	87,6%
szkolenia zawodowe	234	164	70,1%
prace interwencyjne	136	129	94,9%
roboty publiczne	29	27	93,1%
jednorazowe środki na działalność gospodarczą	147	144	98,0%
wyposażenie / doposażenie stanowiska pracy	138	111	80,4%

Podsumowanie

Powiat gorlicki jest położony w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego. Tereny wiejskie zamieszkiwało 67,3% ludności powiatu, 50,5% populacji stanowiły kobiety, a 62,0% osób było w wieku produkcyjnym (18-60/65).

Gospodarka powiatu to w dużej mierze działalność sektora małej i średniej przedsiębiorczości (małe przedsiębiorstwa stanowiły 95% ogółu zarejestrowanych podmiotów). W przeliczeniu na 1000 mieszkańców na terenie powiatu gorlickiego było zarejestrowanych 71,9 podmiotów gospodarki (ogółem w Małopolsce 109,7). Najczęstszym rodzajem działalności było budownictwo - prowadziło je 24,0% firm, handel hurtowy i detaliczny – 19,9%, przetwórstwo przemysłowe - 11,8%. W pozostałych obszarach działalności funkcjonowało po mniej niż 8% ogółu podmiotów.

W 2016 roku za pośrednictwem urzędu pracy pracodawcy poszukiwali pracowników poprzez zgłoszenie 2315 wolnych miejsc pracy lub aktywizacji zawodowej. W stosunku do roku 2015 ich liczba wzrosła o 232, tj. o ponad 11%. Pracodawcy najczęściej poszukiwali w ubiegłym roku wykwalifikowanych osób do pracy w przemyśle, budownictwie, usługach i handlu, w tym m.in.: stolarzy, operatorów / tokarzy / frezerów obrabiarek sterowanych numerycznie, spawaczy, ślusarzy, monterów konstrukcji stalowych, operatorów urządzeń do formowania i przetwórstwa włókna szklanego, operatorów maszyn do produkcji wyrobów drewnianych, zbrojarzy, technologów robót wykończeniowych w budownictwie, brukarzy, cieśli, cieśli szalunkowy, kucharzy, cukierników, piekarzy, kelnerów, barmanów, fryzjerów, mechaników pojazdów samochodowych, kierowców samochodów ciężarowych, kierowców autobusów, sprzedawców, magazynierów. Wyróżnić można także często pojawiające się oferty pracy na takich stanowiskach jak: techników prac biurowych, przedstawicieli handlowy, księgowych, asystentów do spraw księgowości. Zgłoszone zapotrzebowanie na pracowników prac prostych (m.in. pomocniczy robotnik budowlany, kierowca samochodu dostawczego, pakowacz ręczny, pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym, sprzątaczkę biurową) pokazało, że nie zawsze pracodawcy poszukiwali konkretnych kwalifikacji. Pojawianie się takich ofert pracy było dowodem, że liczą się również chęci do pracy.

Na podstawie 470 wywiadów ankietowych przeprowadzonych z pracodawcami z terenu powiatu gorlickiego w ramach badania lokalnego rynku pracy realizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Gorlicach w 2016 roku ustalono, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy 11% badanych pracodawców miało problem ze znalezieniem pracownika.

Według stanu na dzień 31.12.2016 r., stopa bezrobocia w powiecie gorlickim wynosiła 8,5% i była wyższa od krajowej (8,3%) i wojewódzkiej (6,7%). W Powiatowym Urzędzie Pracy w Gorlicach było zarejestrowanych 3818 osób bezrobotnych. W 2016 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 1364 osób, osiągając najniższy, z dotychczas notowanych na koniec roku, poziom.

W 2016 roku do rejestru napłynęło 6538 osób bezrobotnych, tj. o 613 (8,6%) mniej niż w 2015 roku. Bezpośrednio przed rejestracją w Urzędzie nie pracowało 45% bezrobotnych (w odniesieniu do faktycznych rejestracji - szczegóły w raporcie). Niedawna utrata zatrudnienia (zakończenie umowy o pracę) – dotyczyła 36% rejestrujących się osób. Pozostałe osoby (19%) pracowały m.in. na podstawie umów-zleceń, były zatrudnione za granicą lub prowadziły działalność gospodarczą. W analizowanym roku statusu bezrobotnego pozbawiono 7902 osób (tj. tj. o 184 - 2,4% więcej niż przed rokiem), najczęściej – w 37,9% w związku z podjęciem pracy niesubsydiowanej (w tym również za skierowaniem z urzędu). 19,2% wyłączeń było skutkiem niepotwierdzenia gotowości do pracy, 7,3% dobrowolnej rezygnacji ze statusu, a 4,0% odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy. Realizowane programy rynku pracy (subsydiowane zatrudnienie, miejsca aktywizacji zawodowej oraz szkolenia zawodowe) przyczyniły się do 20,8% wykreśleń z ewidencji. Efektywność zatrudnieniowa poszczególnych form wsparcia zakończonych w 2016 roku przedstawiała się następująco: szkolenia zawodowe – 79,7%, staże – 89,6%, bon na zasiedlenie – 95,2%, bon zatrudnieniowy – 90,0%, prace interwencyjne - 97,2%, roboty publiczne 96,7%, jednorazowe środki na działalność gospodarczą – 93,9%, wyposażenie doposażenie stanowiska pracy – 82,6%, poradnictwo indywidualne – 31,9%, szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy – 18,2%.

Większość – 83,6% – bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędu pracy na dzień 31.12.2016r. to osoby, które dotychczas pracowały zawodowo. Ze względu na demografię powiatu, 64,0% ogółu bezrobotnych stanowili mieszkańcy wsi. W końcu 2016 roku udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 60,4%. Połowę bezrobotnych stanowiły osoby do 34 lat – łącznie 45,3%. Duża liczba bezrobotnych posiadała niski poziom wykształcenia – zasadniczy zawodowy / gimnazjalny i niższy (odpowiednio 32,6% i 15,3% ogółu bezrobotnych). Dyplomem ukończenia szkoły wyższej legitymowało się 14,9% bezrobotnych. Odsetek osób, które posiadały status bezrobotnego ponad 24 miesiące wynosił 27,3%.

Osoby bezrobotne posiadały wiele różnych zawodów. Najczęściej powtarzające się, w których byli zarejestrowani, to: sprzedawca (282 osoby), kucharz (174), cukiernik (127), ślusarz (123), technik ekonomista (114), technik żywienia i gospodarstwa domowego (84), technik handlowiec (81), pomocniczy robotnik budowlany (67), krawiec (66), murarz (63), technik budownictwa (62).

Sytuację zatrudnieniową utrzymującą się w 2016 roku w powiecie gorlickim obrazują wyniki segmentacji osób bezrobotnych. W grupie osób wymagających wsparcia w postaci usług i instrumentów rynku pracy (tj. osób z ustalonym II profilem pomocy) znajdowało się 69,8% klientów urzędu. Do bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczano osoby do 30 roku życia (stanowiły 30,2% ogółu bezrobotnych), osoby powyżej 50 roku życia (24,9%), osoby długotrwale bezrobotne (58,4%), osoby niepełnosprawne (11,7%) oraz osoby wychowujące co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno, niepełnosprawne dziecko do 18 roku życia (łącznie 21,0%).

Najwięcej osób bezrobotnych Powiatowy Urząd Pracy aktywizował poprzez organizację staży u pracodawców. Ich uczestnikami były w większości kobiety, które stanowiły 66% osób korzystających z tej formy wsparcia. Mężczyźni częściej korzystali ze szkoleń zawodowych stanowiąc 73% uczestniczących w nich osób oraz z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej stanowiąc 71% osób ich otrzymujących. Udział w poszczególnych programach rynku pracy był często uzależniony od wieku osób.

Spis tabel i wykresów

Tab.1.	Struktura ludności powiatu gorlickiego według płci, miejsca zamieszkania i wieku. Stan na dzień 31.12.2016r. Źródło: GUS.	4
Tab.2.	Liczba mieszkańców powiatu gorlickiego (w tysiącach) w latach 2000-2016 w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: GUS.	4
Tab.3.	Podmioty gospodarki z powiatu gorlickiego według sektora własności i wielkości jednostki (mierzonej liczbą zatrudnionych). Dane za lata 2005-2016 według stanu na dzień 31.XII. Źródło: GUS.	5
Tab.4.	Struktura podmiotów gospodarki w bazie REGON dla powiatu gorlickiego wg sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007). Dane według stanu na dzień 31.12.2016 r. Źródło: GUS.	6
Tab.5.	Lista zawodów w których urząd ewidencjonował co najmniej 5 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Dane za 2016 rok uporządkowane wg grup zawodów i liczby zgłoszeń. Źródło: PUP.	8
Tab.6.	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiatach województwa małopolskiego. Dane za 2015 rok. Źródło: GUS.	11
Tab.7.	Dynamika zmian stopy bezrobocia w powiatach województwa - XII.2016 : XII.2015 (XII.2015= 100%). Źródło: PUP i GUS.	14
Tab.8.	Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 31 grudnia 2001, 2008, 2015 i 2016 roku.	16
Tab.9.	Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych mające związek z dezaktywizacją zawodową. Dane za lata 2006-2016 dla powiatu gorlickiego. Źródło: PUP.	19
Tab.10.	Zmiany w strukturze wieku bezrobotnych z powiatu gorlickiego w latach 2005-2016. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP.	20
Tab.11.	Zmiany w strukturze płci bezrobotnych z powiatu gorlickiego w latach 2005-2015. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP.	21
Tab.12.	Zmiany w strukturze poziomu wykształcenia bezrobotnych z powiatu gorlickiego w latach 2005-2016. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP.	22
Tab.13.	Zmiany w strukturze czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) osób bezrobotnych z powiatu gorlickiego w latach 2005-2016. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP.	23
Tab.14.	Zmiany w strukturze stażu pracy (w latach) osób bezrobotnych z powiatu gorlickiego w latach 2005-2016. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP.	23
Tab.15.	Zmiany w strukturze miejsca zamieszkania bezrobotnych z powiatu gorlickiego w latach 2005-2016. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP.	24
Tab.16.	Udział wybranych kategorii osób bezrobotnych z powiatu gorlickiego będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2005-2016. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP.	25
Tab.17.	Struktura osób bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych i zawodów, w których było zarejestrowanych na dzień 31.XII (w którymkolwiek z lat 2010-2016) co najmniej 20 osób. Źródło: PUP.	26
Tab.18.	Liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy. Stan na dzień 31.12.2016 rok. Źródło: PUP.	30
Tab.19.	Struktura osób rozpoczynających w 2015 roku korzystanie z poszczególnych usług i instrumentów rynku. Źródło: PUP.	30
Tab.20.	Efektywność zatrudnieniowa poszczególnych form aktywizacji zakończonych w 2016 roku. Źródło: PUP.	32
Rys.1.	Liczba wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszonych do urzędu w latach 2006-2016. Źródło: PUP.	7
Rys.2.	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie gorlickim i województwie małopolskim w latach 2005-2014. Źródło: GUS.	12
Rys.3.	Liczba osób zwolnionych na podstawie wcześniejszych zawiadomień o planowanym zamiarze zwolnień grupowych na terenie powiatu gorlickiego. Dane za lata 2005-2016. Źródło: PUP.	13
Rys.4.	Stopa bezrobocia w powiecie gorlickim, województwie małopolskim i Polsce. Dane według stanu na dzień 31.XII w latach 2006-2016. Źródło: PUP i GUS.	14
Rys.5.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie gorlickim w latach 2005-2016. Dane według stanu na dzień 31.XII. Źródło: PUP.	15
Rys.6.	Napływ i odpływ bezrobotnych w ewidencji PUP Gorlice w latach 2005-2016. Źródło: PUP.	17
Rys.7.	Napływ (rejestracje) bezrobotnych w 2016 roku wg przyczyn – dane przybliżone. Badano okres ostatnich 4 miesięcy poprzedzających dzień rejestracji. Źródło: PUP.	17
Rys.8.	Odpływ (wyłączenia) z ewidencji bezrobotnych w 2016 roku wg przyczyn. Źródło: PUP.	18
Rys.9.	Udział podjęć pracy, niepotwierdzeń gotowości i dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego w ogółem wyłączeń z ewidencji w latach 2006-2016. Dla lat 2010-2016 uwzględniono nową kategorię statystyczną – wyłączenia za odmowę bez uzasadnionej	

	<i>przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy. Źródło: PUP.....</i>	<i>19</i>
<i>Rys.10.</i>	<i>Struktura wieku osób bezrobotnych w powiecie. Dane według stanu na dzień 31.12.2016 r. Źródło: PUP.....</i>	<i>20</i>
<i>Rys.11.</i>	<i>Struktura płci osób bezrobotnych w powiecie. Dane według stanu na dzień 31.12.2016 r. Źródło: PUP.....</i>	<i>21</i>
<i>Rys.12.</i>	<i>Struktura poziomu wykształcenia osób bezrobotnych w powiecie. Dane według stanu na dzień 31.12.2016r. Źródło: PUP.....</i>	<i>21</i>
<i>Rys.13.</i>	<i>Struktura czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) osób bezrobotnych w powiecie. Dane według stanu na dzień 31.12.2016 r. Źródło: PUP.....</i>	<i>22</i>
<i>Rys.14.</i>	<i>Struktura stażu pracy (w latach) osób bezrobotnych w powiecie. Dane według stanu na dzień 31.12.2016r. Źródło: PUP.....</i>	<i>23</i>
<i>Rys.15.</i>	<i>Struktura miejsca zamieszkania osób bezrobotnych w powiecie. Dane według stanu na dzień 31.12.2016 r. Źródło: PUP.....</i>	<i>24</i>